

NR 175/2014

POLITYK ROKU 2014

W POLSCE I NA ŚWIECIE

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2014 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Koniec roku to okres podsumowań, a także różnego rodzaju rankingów i plebiscytów, które – w mniej lub bardziej poważny sposób – rozstrzygają m.in., komu należy się tytuł osobowości roku w tej lub innej dziedzinie. W grudniowym sondażu¹, tak jak w latach ubiegłych, pytaliśmy Polaków, kto – ich zdaniem – zasłużył na miano polityka roku 2014. Ankietowani sami wymieniali nazwiska kandydatów spośród znanych im polityków krajowych oraz – na tej samej zasadzie – wskazywali najbardziej wyróżniającego się lub najbardziej według nich zasłużonego polityka działającego na arenie światowej.

POLITYK ROKU 2014 W POLSCE

Pytanie otwarte, które zadaliśmy Polakom, brzmiało: „Któremu z polskich polityków należy się, Pana(i) zdaniem, miano polityka roku 2014? Chodzi o człowieka, który najlepiej działał, zrobił najwięcej w interesie kraju, społeczeństwa, ludzi takich jak Pan(i)”.

Większość ankietowanych (55%) nie umiała wskazać żadnego polityka, który by zasługiwał na takie wyróżnienie. Liczniejszą grupę wśród nich (29%) stanowili ci, dla których zadanie to okazało się po prostu zbyt trudne. Jak sami argumentowali, „nie interesują się polityką”, „nie znają polityków” i dlatego nie potrafią czy też nie chcą ich oceniać. Niewiele mniejsza część badanych (26%) uznała jednak, że żaden ze znanych im przedstawicieli sceny politycznej nie zasługuje na tak zaszczytny tytuł – żaden niczym specjalnym się nie zasłużył ani nie wyróżnił. Pozostali respondenci wymienili w sumie ponad czterdzieści nazwisk polityków, z których tylko pięciu uzyskało przynajmniej po 2% głosów.

Tytuł polityka roku 2014 Polacy przyznali prezydentowi Bronisławowi Komorowskiemu (16%). Drugie miejsce, z minimalną stratą do prezydenta, uzyskał były premier, a obecnie szef Rady Europejskiej Donald Tusk (15%). Trzecie miejsce, jednak już z dużo mniejszym odsetkiem wskazań, zajęli *ex aequo* nowa premier koalicyjnego rządu

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (295) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 4–11 grudnia 2014 roku na liczącej 936 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

PO–PSL Ewa Kopacz oraz szef głównej partii opozycyjnej Jarosław Kaczyński (po 3%). Dwóch na stu badanych typowało do miana polityka roku 2014 Janusza Korwin-Mikkego (2%). Po 1% głosów uzyskali lider Polski Razem Jarosław Gowin i wieloletni szef resortu spraw zagranicznych, a obecnie marszałek Sejmu Radosław Sikorski.

	CBOS
Któremu z polskich polityków należy się, Pana(i) zdaniem, miano polityka roku 2014?	
Bronisław Komorowski	16%
Donald Tusk	15%
Jarosław Kaczyński	3%
Ewa Kopacz	3%
Janusz Korwin-Mikke	2%
Radosław Sikorski	1%
Jarosław Gowin	1%
Inni politycy (36 nazwisk)	4%
Nie ma takiego, żaden nie zasłużył	26%
Nie wiem, nie interesuję się tym, trudno powiedzieć	29%

Wyniki tegorocznego plebiscytu na polityka roku w Polsce nie są zaskoczeniem dla uważnych obserwatorów sceny politycznej. Zwyciężył bowiem polityk cieszący się od kilku już lat największym zaufaniem społecznym, a także zwycięzca tego plebiscytu w poprzednich latach. W tym roku badani uhonorowali prezydenta Bronisława Komorowskiego tytułem polityka roku już po raz czwarty z rzędu. W roku 2011 tytuł ten prezydent dzielił z premierem Donaldem Tuskiem, natomiast w latach 2012 i 2013 badani typowali go do tego miana już wyraźnie częściej niż innych przedstawicieli sceny politycznej. Szczególnie dobry wynik uzyskał Bronisław Komorowski w zeszłym roku (17%). Także obecnie poparł go relatywnie wysoki odsetek badanych, jednak prezydent tylko o włos wyprzedził drugiego na liście – byłego premiera, a obecnie szefa Rady Europejskiej Donalda Tuska. Jak widać, kariera międzynarodowa, którą zapoczątkowało docenienie Donalda Tuska przez polityków europejskich i opinię publiczną na Zachodzie, wyraźnie poprawiła jego notowania u rodaków. Rok temu jako polityka roku wskazało go zaledwie 2% dorosłych Polaków.

Kolejne miejsca, które pod względem uzyskanych wyników można określić już tylko jako jedynie wyróżniające z grona innych polityków aktywnych na krajowej scenie, zajęli szefowie dwóch najbardziej liczących się partii – Jarosław Kaczyński i Ewa Kopacz.

Tabela 1

Rok	Któremu z polskich polityków należy się miano polityka roku?	Nie ma takiego polityka	Trudno powiedzieć
1993	Hanna Suchocka – 14% , Waldemar Pawlak – 12%, Krzysztof Skubiszewski – 10%, Aleksander Kwaśniewski – 8%, Jacek Kuroń – 7%, Tadeusz Zieliński – 5%, Lech Wałęsa – 4%	14%	16%
1994	Andrzej Olechowski – 9% , Jacek Kuroń – 8%, Aleksander Kwaśniewski – 8%, Waldemar Pawlak – 6%, Lech Wałęsa – 5%, Tadeusz Zieliński – 4%, Józef Oleksy – 3%	19%	28%
1995	Lech Wałęsa – 14% , Aleksander Kwaśniewski – 9%, Władysław Bartoszewski – 8%, Jacek Kuroń – 8%, Józef Oleksy – 8%, Józef Zych – 3%, Tadeusz Zieliński – 3%, Grzegorz Kołodko – 2%	17%	18%
1996	Aleksander Kwaśniewski – 12% , Andrzej Bączkowski – 6%, Włodzimierz Cimoszewicz – 6%, Józef Zych – 5%, Lech Wałęsa – 3%, Jacek Kuroń – 3%, Jan Olszewski – 3%, Marian Krzaklewski – 3%, Waldemar Pawlak – 2%, Grzegorz Kołodko – 2%	20%	27%
1997	Aleksander Kwaśniewski – 20% , Marian Krzaklewski – 9%, Włodzimierz Cimoszewicz – 4%, Jerzy Buzek – 3%, Leszek Balcerowicz – 2%	21%	31%
1998	Aleksander Kwaśniewski – 21% , Jerzy Buzek – 14%, Leszek Balcerowicz – 5%, Leszek Miller – 3%, Bronisław Geremek – 2%, Jolanta Kwaśniewska – 2%, Hanna Gronkiewicz-Waltz – 2%, Marian Krzaklewski – 2%	18%	26%
1999	Aleksander Kwaśniewski – 26% , Leszek Balcerowicz – 6%, Jerzy Buzek – 4%, Bronisław Geremek – 4%, Hanna Gronkiewicz-Waltz – 3%, Marian Krzaklewski – 2%, Andrzej Lepper – 2%, Tadeusz Mazowiecki – 2%, Leszek Miller – 2%	19%	23%
2000	Aleksander Kwaśniewski – 31% , Andrzej Olechowski – 4%, Jerzy Buzek – 2%, Bronisław Geremek – 2%, Lech Kaczyński – 2%, Jolanta Kwaśniewska – 2%, Jarosław Kalinowski – 2%, Marian Krzaklewski – 2%	25%	20%
2001	Aleksander Kwaśniewski – 33% , Andrzej Lepper – 8%, Lech Kaczyński – 6%, Leszek Miller – 4%, Andrzej Olechowski – 2%	20%	17%
2002	Aleksander Kwaśniewski – 35% , Leszek Miller – 8%, Andrzej Lepper – 7%, Lech Kaczyński – 3%, Jarosław Kalinowski – 2%	21%	15%
2003	Aleksander Kwaśniewski – 22% , Jan Rokita – 15%, Andrzej Lepper – 10%, Danuta Hübner – 3%, Marek Borowski – 2%, Józef Oleksy – 2%	18%	17%
2004	Aleksander Kwaśniewski – 14% , Jan Rokita – 7%, Andrzej Lepper – 6%, Włodzimierz Cimoszewicz – 3%, Marek Borowski – 2%, Lech Kaczyński – 2%, Roman Giertych – 2%, Zbigniew Religa – 2%	27%	23%
2005	Aleksander Kwaśniewski – 18% , Lech Kaczyński – 8%, Andrzej Lepper – 5%, Kazimierz Marcinkiewicz – 4%, Donald Tusk – 4%, Zbigniew Ziobro – 3%, Jarosław Kaczyński – 2%, Jan Rokita – 2%	21%	26%
2006	Zbigniew Ziobro – 18% , Kazimierz Marcinkiewicz – 10%, Donald Tusk – 5%, Andrzej Lepper – 4%, Leszek Balcerowicz – 3%, Lech Kaczyński – 3%, Roman Giertych – 2%, Jarosław Kaczyński – 2%, Zbigniew Religa – 2%	20%	22%
2007	Donald Tusk – 29% , Lech Kaczyński – 7%, Jarosław Kaczyński – 5%, Zbigniew Ziobro – 3%, Zbigniew Religa – 3%, Władysław Bartoszewski – 3%	13%	17%
2008	Donald Tusk – 18% , Radosław Sikorski – 9%, Lech Kaczyński – 6%, Lech Wałęsa – 3%, Bronisław Komorowski – 2%, Aleksander Kwaśniewski – 2%	24%	24%
2009	Donald Tusk – 13% , Lech Kaczyński – 6%, Radosław Sikorski – 6%, Jerzy Buzek – 2%, Bronisław Komorowski – 2%, Zbigniew Ziobro – 2%	25%	35%
2010	Donald Tusk – 11% , Bronisław Komorowski – 10%, Jarosław Kaczyński – 5%, Grzegorz Napieralski – 5%, Lech Kaczyński – 3%, Jerzy Buzek – 2%, Janusz Palikot – 2%, Radosław Sikorski – 2%, Zbigniew Ziobro – 2%	23%	27%
2011	Donald Tusk – 11% , Bronisław Komorowski – 11%, Jarosław Kaczyński – 5%, Radosław Sikorski – 4%, Janusz Palikot – 3%, Zbigniew Ziobro – 2%	25%	27%
2012	Bronisław Komorowski – 11% , Donald Tusk – 7%, Jarosław Kaczyński – 5%, Ryszard Kalisz – 3%, Janusz Palikot – 2%, Radosław Sikorski – 2%, Zbigniew Ziobro – 2%	33%	25%
2013	Bronisław Komorowski – 17% , Jarosław Kaczyński – 5%, Donald Tusk – 2%, Radosław Sikorski – 2%, Jarosław Gowin – 2%	35%	28%
2014	Bronisław Komorowski – 16% , Donald Tusk – 15%, Jarosław Kaczyński – 3%, Ewa Kopacz – 3%, Janusz Korwin-Mikke – 2%	26%	29%

Deklaracje badanych wskazują, że Polacy mieli w tym roku nieco mniejszy problem z wyborem polityka roku. Chociaż bowiem odsetek badanych nieumiejących wskazać nikogo praktycznie pozostał taki sam jak przed rokiem, to liczba tych, którzy uważają, że żaden z przedstawicieli sceny politycznej nie zasłużył na taki tytuł, jest wyraźnie niższa niż w 2013 roku (spadek o 9 punktów procentowych). Biorąc pod uwagę długi horyzont czasowy należy jednak zauważyć, że w ostatnich latach Polacy generalnie są bardziej krytyczni wobec klasy politycznej i jej najwybitniejszych przedstawicieli niż np. w ubiegłej dekadzie, kiedy odsetki odpowiedzi „nie ma takiego polityka” tylko sporadycznie i nieznacznie przekraczały 20%.

POLITYK ROKU 2014 NA ŚWIECIE

Wybór polityka roku spośród przedstawicieli międzynarodowej sceny politycznej z reguły następuje badanym więcej trudności niż wskazanie najbardziej zasłużonego reprezentanta polityki krajowej, zwykle bowiem mniej osób z uwagą śledzi wydarzenia na arenie międzynarodowej, także media elektroniczne wydają się poświęcać im w ostatnich latach mniej uwagi. W 2014 roku problem z wyborem miała niemal połowa badanych (46%), a dalsze 16% respondentów uznało, że żaden ze znanych im polityków zagranicznych nie odegrał w ostatnich dwunastu miesiącach na tyle istotnej roli w polityce międzynarodowej, by zasłużyć na ten tytuł.

W sumie niespełna dwie piąte badanych (37%) wymieniło jakiegoś polityka działającego na arenie międzynarodowej, któremu – ich zdaniem – należy się miano polityka roku 2014. Łącznie wymieniono niemal trzydzieści nazwisk, ale jedynie sześć pojawiało się w wypowiedziach co najmniej 1% ankietowanych.

Tytuł polityka roku 2014 na arenie międzynarodowej Polacy przyznali kanclerz Niemiec Angeli Merkel. Do tego zaszczytnego miana wytypowało ją 19% ankietowanych. Drugie miejsce w rankingu, z wynikiem prawie o połowę niższym, zajął prezydent USA Barack Obama (10%). Ta dwójka polityków pod względem popularności u Polaków zdecydowanie dystansuje pozostałych przedstawicieli światowej sceny politycznej. Kolejne miejsca w rankingu zajęli prezydent Rosji Władimir Putin (3%), premier Wielkiej Brytanii David Cameron oraz papież Franciszek (po 1% głosów). W gronie światowych polityków pojawiło się także nazwisko urzędującego już w Brukseli Donalda Tuska (1%).

		CBOS
Któremu z zagranicznych polityków, działających na arenie światowej, należy się, Pana(i) zdaniem, miano polityka roku 2014 ?		
Angela Merkel		19%
Barack Obama		10%
Władimir Putin		3%
David Cameron		1%
Papież Franciszek		1%
Donald Tusk		1%
Inni politycy		2%
Nie ma takiego		16%
Nie orientuję się, nie interesuję się, trudno powiedzieć		46%

Kancelarz Niemiec Angela Merkel po raz siódmy uznana została przez Polaków za światowego polityka roku. Poprzednio tytuł ten Polacy przyznawali jej w latach 2006 i 2007, a od roku 2010 niezmiennie uważają ją za najwybitniejszą postać światowej polityki. W tym roku Angela Merkel wyrównała swój najlepszy wynik z 2011 roku. Kancelarz Niemiec po raz piąty z rzędu wygrała w naszym rankingu z prezydentem USA Barackiem Obamą; rywalizacja tej pary polityków zdominowała nasz ranking już od 2009 roku. Można powtórzyć konkluzję z lat poprzednich, iż kolejne w naszym plebiscycie zwycięstwo kanclerz Angeli Merkel wydaje się odzwierciedlać nie tylko sympatię i uznanie dla niej, ale także znaczenie, jakie Polacy przywiązują do stosunków z naszym zachodnim sąsiadem.

Trzech na stu badanych (3%) jako polityka roku 2014 wskazało prezydenta Rosji Władimira Putina, w działaniach którego w tym roku głównym wyróżnikiem była aneksja Krymu i wywołanie wojny na wschodzie Ukrainy. Należy zaznaczyć, że w tym przypadku dla części badanych wskazanie go jako „polityka roku” nie oznaczało bynajmniej jego akceptacji czy docenienia zasług. Niektórzy respondenci komentowali swój wybór jako oddanie głosu na polityka, który w tym roku odegrał w polityce międzynarodowej rolę pierwszoplanową, ale jednoznacznie negatywną.

Tabela 2

Rok	Któremu z zagranicznych polityków, działających na arenie światowej, należy się miano polityka roku ?	Nie ma takiego polityka	Trudno powiedzieć, nie interesuje mnie to
2002	George W. Bush – 20% , Gerhard Schröder – 6%, Władimir Putin – 3%, Tony Blair – 2%, Günter Verheugen – 2%	16%	45%
2003	George W. Bush – 23% , Jan Paweł II – 4%, Tony Blair – 2%, Władimir Putin – 2%, Gerhard Schröder – 2%	18%	43%
2004	George W. Bush – 13% , Wiktor Juszczenko – 7%, Kofi Annan – 3%, Gerhard Schröder – 2%	17%	49%
2005	George W. Bush – 7% , Angela Merkel – 4%, Tony Blair – 3%, Wiktor Juszczenko – 2%, Ariel Szaron – 2%	18%	54%
2006	Angela Merkel – 9% , George W. Bush – 6%, Tony Blair – 3%, José Manuel Barroso – 2%	16%	59%
2007	Angela Merkel – 9% , Nicolas Sarkozy – 7%, George W. Bush – 6%, Władimir Putin – 4%, Tony Blair – 3%	13%	50%
2008	Nicolas Sarkozy – 12% , Barack Obama – 10%, Angela Merkel – 6%, Dalajlama – 3%, George W. Bush – 2%	10%	50%
2009	Barack Obama – 13% , Angela Merkel – 11%, Nicolas Sarkozy – 3%, Jerzy Buzek – 2%	12%	54%
2010	Angela Merkel – 12% , Barack Obama – 9%, Jerzy Buzek – 3%, Władimir Putin – 2%, Dmitrij Miedwiediew – 2%	12%	53%
2011	Angela Merkel – 19% , Barack Obama – 8%, Jerzy Buzek – 2%, Nicolas Sarkozy – 2%	14%	49%
2012	Angela Merkel – 16% , Barack Obama – 14%, Jerzy Buzek – 1%, François Hollande – 1%, David Cameron – 1%; Viktor Orbán – 1%, Radosław Sikorski – 1%	18%	44%
2013	Angela Merkel – 16% , Barack Obama – 8%, Nelson Mandela – 2%, papież Franciszek – 2%, Władimir Putin – 1%, José Manuel Barroso – 1%	18%	48%
2014	Angela Merkel – 19% , Barack Obama – 10%, Władimir Putin – 3%, David Cameron – 1%, papież Franciszek – 1%, Donald Tusk – 1%	16%	46%

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA